

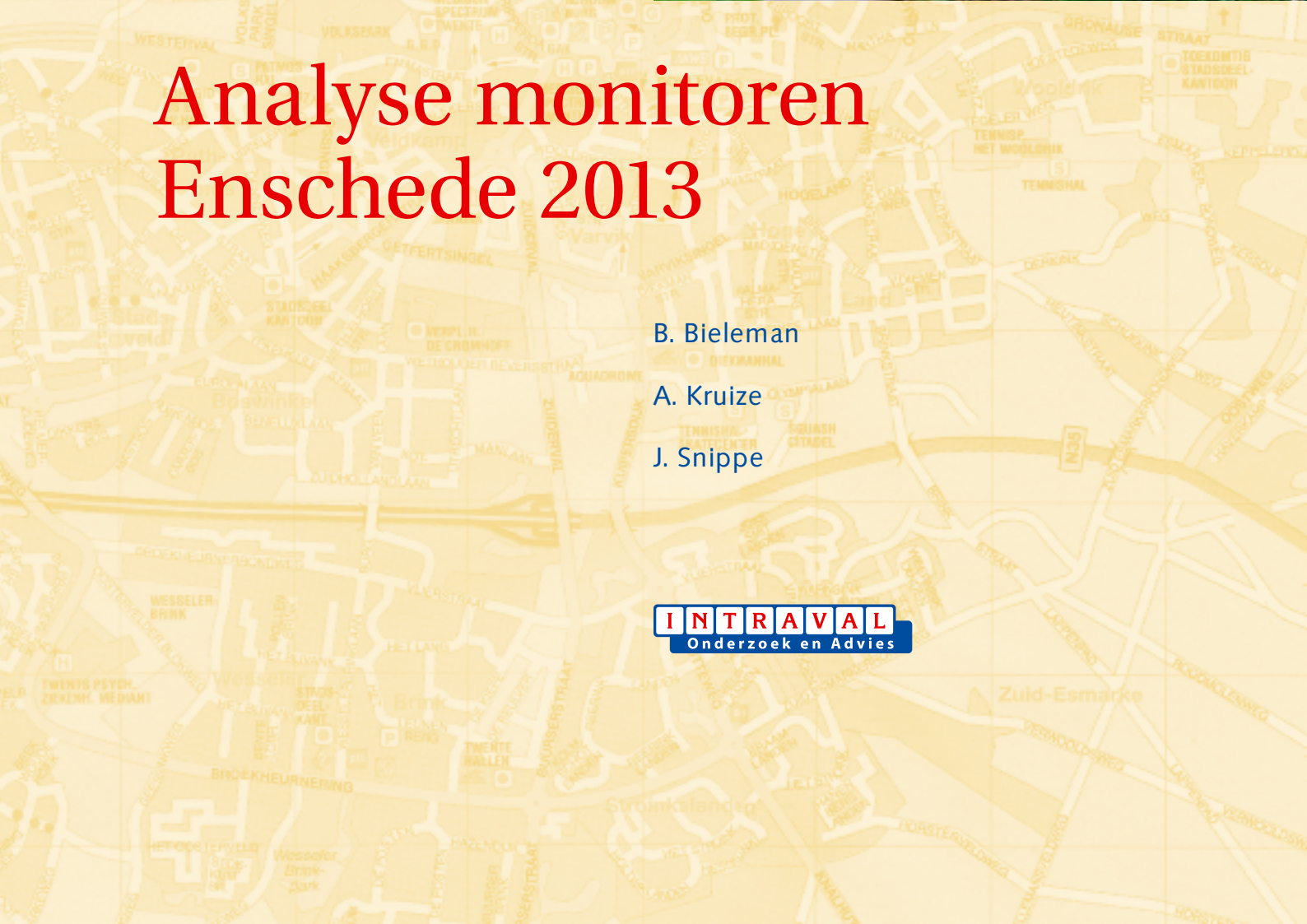
Analyse monitoren Enschede 2013

B. Bieleman

A. Kruize

J. Snippe

INTRAVAl
Onderzoek en Advies

1. Inleiding

Sinds een aantal jaren volgt onderzoeksbureau INTRAVAL in opdracht van de (centrum)gemeenten Enschede en Almelo, de vereniging WoOn en de regiegroep veelplegers Twente de ontwikkelingen op het gebied van dak- en thuisloosheid, verslavingsproblematiek en veelplegers (Kruize, Snippe en Bieleman 2013; Kruize en Bieleman 2013a; Kruize en Bieleman 2013b; Kruize en Bieleman 2013c) Deze monitoren worden gebruikt om inzicht te krijgen in de effecten van genomen maatregelen en om zicht te krijgen op mogelijk te ondernemen acties. De maatregelen die worden genomen zijn erop gericht dak- en thuisloosheid te voorkomen en veelplegercriminaliteit terug te dringen.

Omdat INTRAVAL al een aantal jaren over zo'n breed scala aan onderwerpen en op persoonsniveau (geanonimiseerd) gegevens verzameld, is het mogelijk op doelgroep- of instellingsniveau uitspraken te doen. Het werken met deze monitoren is werk in ontwikkeling. Elk jaar ontstaan, bij de bespreking van de eerste uitkomsten, nieuwe en verdiepende vragen waarop vervolgens, een jaar later, geprobeerd wordt antwoord te krijgen. In paragraaf 2 worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen weergegeven. Deze conclusies en aanbevelingen zijn besproken in het kernpartnersoverleg en door haar akkoord bevonden. Dit overleg bestaat uit vertegenwoordigers van gemeente, Humanitas Onderdak Twente, Leger des Heils, Tactus Verslavingszorg en Regionale Instelling voor Begeleiding op het gebied van Wonen, Werk en Welzijn (RIBW). In paragraaf 3 wordt per monitor een beknopte samenvatting gepresenteerd.

2. Conclusies en aanbevelingen

Opvang

1. Het aantal geregistreerde dak- en thuislozen dat in de maatschappelijke opvang verblijft, is flink teruggelopen (Kruize en Bieleman 2013a). Mensen die zich melden voor opvang, worden zo snel mogelijk (het liefst direct) in een traject geholpen op weg naar stabiel wonen. De verblijfsduur in de opvang is daardoor toegenomen. Het aantal opvangplaatsen is mogelijk te snel afgebouwd en aan de lage kant. Ter overbrugging tot het moment dat er voldoende woonplekken zijn gerealiseerd zijn er tijdelijk extra plaatsen nodig. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren speelt de verslavingszorg een belangrijke rol bij deze tijdelijke opvang (Biesma, Kruize en Bieleman 2012).

Aanbeveling: realiseer tijdelijk, in ieder geval voor het jaar 2014, 20 extra opvangplaatsen met een belangrijke rol van de verslavingszorg. Financiering hiervan kan volgens het kernpartnersoverleg voor 2014 gevonden worden in de (nieuwe) Wmo middelen die naar de gemeente zijn overgeheveld in het kader van de transitie AWBZ begeleiding/schrappen zzp's.

2. Incidenteel wordt door een nieuwe groep daklozen een beroep gedaan op de opvang. Het gaat hierbij om mensen die door de economische crisis plotseling te maken krijgen met veel lagere inkomsten, terwijl de uitgaven niet in dezelfde mate (en hetzelfde tempo) kunnen worden verlaagd, bijvoorbeeld door hypotheekverplichtingen. De verwachting is dat deze groep in de toekomst zal toenemen. Mensen die door gedwongen verkoop met grote schulden achterblijven komen vaak niet in aanmerking voor een (sociale) huurwoning. Voor hen zijn goedkope, tijdelijk woonalternatieven noodzakelijk (bijvoorbeeld Housing First).

Aanbeveling: onderzoek samen met corporaties op welke wijze betaalbaar en eventueel tijdelijk wonen mogelijk kan worden gemaakt.

Wonen

3. Mensen die stabiel, maar met begeleiding wonen, komen bijna niet meer voor in de politieregistraties (Kruize en Bieleman 2013b). Het aantal plaatsen in wooncomplexen (7 x 24 uur begeleiding en toezicht) lijkt echter niet toereikend te zijn, er zijn nog ongeveer 100 plaatsen nodig (Biesma e.a., 2012). Zo'n complex met 24 bewoners kost, als het moet voldoen aan de AWBZ normen, op jaarbasis € 1,3 miljoen. Het is denkbaar dat zonder deze normen de kosten aanmerkelijk lager kunnen zijn (25%). Vanaf 2015 worden de middelen voor beschermd wonen – zonder korting – overgeheveld naar centrumgemeenten. Bij een historische overdracht en een redelijke termijn om door te groeien naar een ander verdeelmodel, is het volgens het kernpartnersoverleg mogelijk om onder gemeentelijke regie meer plaatsen te realiseren.

Aanbeveling: voor 1 juli 2014 inzicht krijgen in de omvang van het aantal cliënten dat – met de grondslag psychiatrie – intramuraal of extramuraal woont in het werkgebied van centrumgemeente Enschede c.q. Twente en de hiermee gepaard gaande financiering. Opstellen van een plan van aanpak voor de realisatie van deze nieuwe taak door (centrum)gemeenten.

4. Het is waarschijnlijk goedkoper als wooncomplexen met 7x24 uur toezicht en begeleiding een grotere omvang hebben dan 24 plaatsen (delen kosten toezicht, efficiënter inzet personeel).

Aanbeveling: onderzoek wat de maximale schaal is waarop het wonen in een complex voor de doelgroepen uit de maatschappelijke opvang/verslavingszorg verantwoord kan worden gerealiseerd, wat daarvan dan de kosten zijn en of er in Enschede geschikte complexen beschikbaar zijn.

5. Beschermd wonen kan ook kleinschalig worden vormgegeven, individueel of in kleine aantallen van twee tot zes personen in een woning. Deze vorm van wonen wordt nu nog gefinancierd vanuit de AWBZ extramuraal begeleiding. De hiermee gepaard gaande middelen gaan naar verwachting per 1 januari 2015 over naar gemeenten. Ook hier lijkt het mogelijk te zijn door kostenbesparing en herschikking meer cliënten de noodzakelijke ondersteuning te bieden. Tevens is denkbaar dat, bij niet-belemmerende regelgeving, meer mensen bereid gevonden worden kostgangers of thuisloze jongeren (18+) in huis te nemen. De nieuwe spelregels voor uitkeringsgerechtigden (kostendelersnorm) kunnen dit proces bemoeilijken.

Aanbeveling: onderzoek op welke wijze kleinschalig wonen en 'inwonen' kan worden vormgegeven en hoe vanuit de inkomensondersteuning c.q. uitkeringsregels dit wonen aantrekkelijk kan blijven c.q. worden.

6. Er lijkt meer behoefte te zijn aan pensionachtig wonen, met name bij oudere alleenstaande mannen. Zo'n manier van wonen kan een alternatief zijn voor het wonen bij commerciële kamer-verhuurbedrijven. Op dit moment is er nog maar één (commercieel) pension in Enschede, pension Vredenbergh.

Aanbeveling: verzamel meer informatie: onderzoek het aantal niet-zelfstandig wonenden (30+, niet studenten), breng in kaart waar ze vandaan komen, waar ze wonen en hoe lang, wat hun

inkomenspositie is. Maak een koppeling met de bestanden die in het kader van de andere monitoren worden verzameld. Bekijk op basis hiervan wat mogelijke vervolgstappen zijn.

7. Het aantal huisuitzettingen bij corporaties is de afgelopen jaren afgenomen (Kruize en Bieleman, 2013c). Corporaties zijn meer in gaan zetten op het voorkomen van huurachterstanden. Bij de huisuitzettingen gaat het in ongeveer 60% van de gevallen om huurders die korter dan twee jaar in deze woning woonden. Het merendeel van de uitgezette huurders behoort tot de leeftijdsgroep 30 tot 60 jaar.

Aanbeveling: geef extra aandacht aan nieuwe huurders in de leeftijdsgroep 30 tot 60 jaar, door bijvoorbeeld contact op te nemen na 1 of 1,5 jaar.

Veelplegers

8. Het aantal zeer actieve veelplegers is – dankzij de integrale aanpak – fors afgenomen (Kruize e.a., 2013). Voor een kleine groep blijkt de aanpak nog steeds niet goed te werken, zij blijven crimineel actief. In Twente gaat het daarbij om 27 mensen. De recidive na een ISD-maatregel is beduidend lager (41%) dan na reguliere detentie (82%). Als zeer actieve veelplegers onder begeleiding wonen plagen zij eveneens minder misdrijven.

Aanbeveling: breng in kaart welke aanpak de 27 hardnekkige zeer actieve veelplegers tot nu toe hebben gehad. Wat kunnen redenen zijn waardoor de aanpak tot nu toe niet heeft gewerkt. Bedenk op grond van deze inventarisatie en een degelijke omschrijving van persoonskenmerken een individuele gerichte aanpak, die eventueel onorthodox kan zijn. Schakel daarbij de benodigde expertise in en zorg voor doorzettingsmacht.

Jeugdige meer- en veelplegers

9. In Enschede wonen 68 geregistreerde jeugdige meerplegers en tien jeugdige veelplegers. Een klein aantal van hen blijft na zijn 18e crimineel actief. Juist deze kleine aantallen maakt het mogelijk om na te denken over een persoonsgerichte, individuele aanpak.

Aanbeveling: analyseer de groep van tien jeugdige veelplegers en de tot nu toe genomen maatregelen en bedenk een andere aanpak. Maak hiervoor één instelling en bij voorkeur één professional verantwoordelijk. Zorg voor voldoende denkkracht en doorzettingsmacht daar omheen.

10. De totale groep jeugdige meer- en veelplegers in 2012 kent veel nieuwkomers: 198 van de 259 staan voor het eerst op de lijst. Een deel van de jongeren stopt met hun criminele activiteiten, de lijst met jeugdige meer- en veelplegers stijgt dus niet met deze aantallen.

Aanbeveling: meld alle jongeren op het moment dat zij de status jeugdige veelpleger krijgen op één centraal punt. Breng in kaart welke acties reeds zijn ondernomen c.q. nog ondernomen kunnen worden om te pogen de criminele carrière de pas af te snijden.

3. Samenvatting per monitor

Hieronder wordt kort weergegeven welke ontwikkelingen zijn waar te nemen, wat de resultaten zijn van verschillende maatregelen en welke acties ondernomen kunnen worden om (nog) beter de doelstellingen te realiseren.

Monitor Dakloosheid en chronische verslavingsproblematiek

- 80% Van de mensen die vanwege dakloosheid een beroep doen op de maatschappelijke opvang in Twente is afkomstig uit Twente. Slechts 5 tot 8% komt van elders uit Nederland, van ongeveer 10% is de herkomst onbekend. Er is dus geen sprake van een aanzuigende werking.
- Het aantal mensen dat een beroep doet op de kortdurende opvang of nachtopvang in Enschede is de afgelopen jaren sterk gedaald: van 256 in 2008 naar 224 in 2009, 120 in 2010, 93 in 2011 en 88 in 2012.
- Het aantal mensen dat korter dan 10 nachten in de kortdurende opvang heeft verbleven is gedaald naar 25 in 2012. Dit is precies wat wordt beoogd: als iemand dakloos is wordt geprobeerd hem/haar onderdak te houden en in een traject te plaatsen op weg naar blijvende, stabiele huisvesting.
- In 2010 waren 102 daklozen bekend bij de politie, in 2011 waren dat er 66 en een jaar later 78. Van hen waren er respectievelijk 21,12 en 30 ook bekend bij de kortdurende opvang. Vervolgens is onderzocht waar de bij de politie bekende daklozen elders in Enschede ook bekend waren. Een grote groep (30 tot 35) bleek cliënt bij Tactus. Veel van hen hadden in het verleden wel gebruik gemaakt van de opvang, maar waren daar, door hun verslavingsgedrag, niet te handhaven. Uit de registratie bij Tactus bleek dat deze cliënten allemaal niet over stabiele huisvesting beschikten. Vervolgens is Tactus gevraagd de winternoodnachtopvang te organiseren, om de verbinding te leggen tussen wonen en zorg én (omdat het pand daarvoor de ruimte bood) aan 12 tot 17 cliënten een kamer te bieden (met AWBZ financiering), als overgang naar echte huisvesting. De eerste groep die op deze manier tijdelijk gehuisvest kon worden (2011/2012) is inmiddels verhuisd naar het wooncomplex aan de Vlierstraat. Op dit moment zijn opnieuw 17 cliënten op kamers genomen in afwachting van de realisatie van een volgend wooncomplex. De financiering hiervan is echter in 2014 onzeker. De AWBZ lijkt voor het wooncomplex en ook voor overbruggingszorg in de 17 kamers, in 2014 geen ruimte te bieden.
- De opvangcapaciteit in Enschede is de afgelopen jaren gedaald: het sociaal pension aan de Snuifstraat (30 plaatsen) is gesloten, het begeleid wonen aan de Schurinksdwarsweg is opgeheven (13 kamers) en de capaciteit van de kortdurende opvang aan de Molenstraat is teruggebracht naar 31 plaatsen. Daar staat tegenover dat de opvangcapaciteit voor jongeren bij Humanitas onder dak is vergroot: van 13 naar 26. Per saldo is de opvangcapaciteit gehalveerd, van ongeveer 150 plaatsen naar 79 plaatsen. In de nota 'van Opvang naar Wonen' (maart 2009) werd de benodigde capaciteit in Enschede geschat op 100 plaatsen.

Monitor Begeleid wonen en bemoeizorg

- Verwacht mag (mocht) worden dat minder mensen een beroep hoeven te doen op opvang als er voldoende woonplekken zijn gerealiseerd. Voor een deel van de mensen die zelf niet in staat is huisvesting te verkrijgen en te behouden, is huisvesting in een wooncomplex met toezicht en begeleiding noodzakelijk. De behoefte aan dit soort huisvesting werd in 2009 (nota van Opvang naar

Wonen) geschat op 250 woonplekken. Inmiddels zijn 140 woningen gerealiseerd: de Specht met 27 bewoners; de Hengelosestraat met 24 bewoners; de Vlierstraat met 24 bewoners; de Oosterkerk met 17 bewoners; de Laares met 24 bewoners; medio 2014: Zenderenbrink 24 bewoners.

- Met uitzondering van de Specht gaat het hierbij om huisvesting met een AWBZ- verblijfsindicatie, een zogenaamd ZZP. Er is daarbij sprake van 7x24 uur toezicht en begeleiding. De kosten per locatie bedragen ongeveer € 1,3 miljoen per jaar. Bewoners hebben als inkomen de volgende norm: zak- en kleedgeld € 278,- per maand + een tegemoetkoming in de premie ziektekosten. Ze betalen een eigen bijdrage AWBZ die geïnd wordt via het CAK.
- Het aantal mensen dat in Enschede met begeleiding woont, al dan niet in een door een instelling gehuurde woning of wooncomplex, heeft zich in de periode 2009-2012 als volgt ontwikkeld: 447-507-643-690. Er is dus sprake van een toename met 243 woningen (inclusief de 140 woningen in wooncomplexen zoals hierboven genoemd).
- Vanuit de maatschappelijke opvang zijn in 2012 in Twente 44 mensen doorgestroomd naar begeleid/beschermd wonen. Van de cliënten die in 2011 begeleid/beschermd wonen zijn er in 2012 slechts 5 teruggekeerd in de maatschappelijke opvang. Begeleid/beschermd wonen lijkt een goed antwoord op de woonbehoefte van cliënten die eerder een beroep deden op maatschappelijke opvang. Met de geboden ondersteuning zijn zij in staat woonruimte te verkrijgen én te behouden.
- Van alle 1.388 Twentse cliënten die in 2012 begeleiding bij het wonen hebben gehad komen 95 personen voor in de politieregistraties als verdachte (7%). Acht personen zijn bij de politie bekend vanwege overlast op het gebied van alcohol en/of drugs.
- In Enschede is in 2012 met 517 mensen contact geweest vanuit bemoeizorg. In 2011 waren dat er 645, in 2010 510. 2011 is een uitzonderlijk jaar vanwege de invoering van de eigen bijdrage voor GGZ hulp. Die eigen bijdrage gold niet voor bemoeizorg. Cliënten die de eigen bijdrage niet konden betalen werden daardoor (als hulp wél noodzakelijk was) geholpen vanuit bemoeizorg.
- Een kwart van de bemoeizorgcliënten heeft huisvestingsproblemen. Bij ruim de helft van de bemoeizorgcliënten is er sprake van verslavingsproblematiek.
- Van de cliënten die in 2012 op enig moment bemoeizorg hebben gehad komt 20% voor in de politieregistraties als verdachte. Daarnaast is 2% bij de politie bekend vanwege overlast op het gebied van alcohol en drugs.
- Er lijkt sprake van een meer negatieve relatie: verslaving – huisvestingsproblemen – politiecontacten en van een positieve relatie: begeleid/beschermd wonen – politiecontacten. Het lijkt belangrijk de ingeslagen weg te continueren en voor personen met verslavingsproblematiek opvang en huisvesting te laten organiseren vanuit de verslavingszorg. Dat Tactus nu verantwoordelijk is voor de winternoodnachtopvang is daarvan een goed voorbeeld (politie – bemoeizorg – verslaving – onderdak – zorg).

Monitor Veelplegers

- In Enschede is het aantal veelplegers (18 jaar of ouder, in gehele criminele carrière meer dan 10 processen-verbaal, waarvan tenminste één in het peiljaar) in de periode 2004-2012 licht afgenomen: van 285 naar 265 (7%). In 2012 is er echter sprake van een toename met 37 veelplegers ten opzichte van 2011: van 228 naar 265. Omdat de gehele criminele carrière meetelt, kan iemand de status van veelpleger pas kwijtraken als hij nóóit meer met de politie in aanraking komt. Elk proces-verbaal levert weer direct de status veelpleger op. Deze en de potentiële groep is zo groot, dat daarop geen gericht beleid wordt gevoerd.

- Het aantal zeer actieve veelplegers is in de periode 2004-2012 met ruim de helft (57%) afgenomen: van 92 naar 40. Voor de zeer actieve veelplegers geldt een regionaal afgestemde integrale aanpak.
- Bij beide groepen is er sprake van een aanzienlijke daling van het aantal gepleegde feiten. In 2004 lag het aantal geregistreerde feiten bij de veelplegers (in Twente) op 1.924 en bij de zeer actieve veelplegers op 1.040. In 2012 is er sprake van 1.545 feiten gepleegd door veelplegers en 462 door zeer actieve veelplegers. Er is sprake van een gestaag dalende lijn, met als afwijking het jaar 2010.
- Het gemiddeld aantal dagen dat (zeer actieve) veelplegers in detentie hebben gezet is gedaald van 98 dagen in 2004 naar 62 dagen in 2012. In 2012 hebben 11 (zeer actieve) veelplegers een ISD maatregel opgelegd gekregen. Zij zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf van in principe twee jaar en krijgen in die periode een hulp- en resocialisatieaanbod. Maken zij daar geen gebruik van dan worden de volledige twee jaren in detentie doorgebracht.
- Tien van de (zeer actieve) veelplegers nemen in 2012 deel aan het programma voor medische verstrekking van heroïne. In 2010 namen voor het eerst zeven (zeer actieve) veelplegers deel, in 2011 waren dat er acht.
- Twee groepen (zeer actieve) veelplegers worden als groep in de jaren gevolgd: het cohort 2004 en het cohort 2007. Beide cohorten ontwikkelen zich op dezelfde wijze. Het aantal 'stilhouders' is in beide cohorten rond de 70%.
- Er is sprake van een kleine groep die delicten blijft plegen en bijna elk jaar voorkomt in de registraties. In Twente betreft dat 27 mensen die sinds 2004 voorkomen en in 2012 – nog steeds – delicten plegen. Dit is een harde kern die relatief veel misdrijven plegen. De integrale aanpak is voor hen niet succesvol gebleken.

ISD versus reguliere detentie

- Van 39 personen kon worden nagegaan hoeveel misdrijven zij hebben gepleegd vóór en ná een ISD maatregel. Deze 39 personen hebben in het jaar voordat zij een ISD maatregel kregen opgelegd 198 misdrijven gepleegd, voornamelijk vermogensmisdrijven. Na de ISD is het aantal misdrijven gedaald naar 57, gepleegd door 16 personen. 41% Recidiveert dus binnen een jaar na uitstroming.
- Van 82 zeer actieve veelplegers uit cohort 2007 is bekend dat er 46 frequent in detentie zaten (draaideurcriminelen). Het percentage zeer actieve veelplegers dat na een reguliere detentie recidiveert is 82%.

Begeleid wonen veelplegers

- In de periode 2007-2012 hebben 50 zeer actieve veelplegers (41%) begeleiding bij het wonen gekregen; 21 van hen hebben die begeleiding over de hele periode gehad, 21 zijn in de loop der jaren ingestroomd. De periode voordat zij woonbegeleiding ontvangen plegen zeer actieve veelplegers meer misdrijven dan de jaren dat zij begeleid worden bij het wonen. Na hier te zijn uitgestroomd daalt het aantal gepleegde misdrijven verder.

Jeugd (jonger dan 18 jaar)

- Het aantal jeugdige veelplegers in Twente is gestegen van 20 in 2011 naar 32 in 2012. Het aantal jeugdige veelplegers lag in 2004 nog op 15. Het aantal jeugdige meerplegers is ten opzichte van 2011 nauwelijks veranderd: 222 in 2011 tegenover 227 in 2012. Sinds 2008, toen de aantallen het hoogst waren (342), is het aantal jeugdige meerplegers met ruim een derde (34%) afgenomen.

- Van de 259 jeugdige meer- en veelplegers staan er 198 voor het eerst op de lijst. Dit is de nieuwe instroom. Van de overige 61 hebben er 50 eveneens in één ander jaar op de lijst gestaan, 9 in twee jaren en 2 in drie andere jaren.
- In Enschede wonen in 2012 68 jeugdige meerplegers en 10 jeugdige veelplegers.
- Van het cohort jeugdige meer- en veelplegers 2004 behoren in 2012 zeven voorheen jeugdige meer- en veelplegers tot de groep volwassen (zeer actieve) veelplegers. Sinds 2005 is de doorstroming naar de groep volwassenen respectievelijk 2-3-9-14-18-15-10-7. Juist deze kleine aantallen zouden bij een gerichte analyse van de problematiek en een individuele aanpak omlaag moeten kunnen worden gebracht.

Monitor Huisuitzettingen

- In opdracht van de vereniging WoOn wordt het beleid ten aanzien van huurachterstanden, probleemhuurders, 2^e kans beleid en dergelijke van de aangesloten corporaties gemonitord. Binnen de vereniging is afgesproken een aantal preventieve maatregelen te nemen om daarmee huisuitzettingen zoveel mogelijk te voorkomen. Zorginstellingen en corporaties werken hierin samen in het netwerk “knooppunt (z)onderdak” en het Meldpunt Woonkans. Huisuitzettingen zijn nooit helemaal te voorkomen, er is bijvoorbeeld afgesproken dat bij het aantreffen van hennepkwekerijen altijd uitzetting volgt. Soms wordt een huisuitzetting doorgezet om (onder druk) een nieuwe positieve wending te bewerkstelligen (gedwongen verhuizing). Corporaties voeren niet allemaal hetzelfde beleid, maar wisselen binnen de vereniging WoOn goede praktijken uit en denken samen over mogelijke maatregelen.
- In Enschede is het aantal huisuitzettingen in 2012 ten opzichte van 2011 licht gestegen: van 129 naar 135. Over de jaren 2008-2012 is de ontwikkeling als volgt: 168-163-137-129-135. Het aantal aanzeggingen is eveneens (sterk) gedaald, van 477 in 2010, naar 470 in 2011 en 339 in 2012. Bij ruim een derde van de aanzeggingen volgt uiteindelijk ook een huisuitzetting. Een belangrijke verklaring voor de daling van het aantal aanzeggingen en huisuitzettingen is de toegenomen aandacht voor preventie en vroegsignalering als het gaat om huurachterstanden en overlast.
- Van de 267 in 2011 in Twente uitgezette huurders zijn er 17 in 2012 terecht gekomen in de maatschappelijke opvang. Vaak kunnen uitgezette huurders (tijdelijk) terecht bij vrienden of familie.
- Het gros (60%) van de uitgezette huurders is tussen de 30 en 60 jaar. In het werkgebied van centrumgemeente Enschede zijn in 2012 totaal 184 huurders uitgezet, waarvan 29 met kinderen. Bijna de helft van de uitgezette huurders woonde korter dan twee jaar in deze woning.
- Bij 13% (24) van de uitgezette huurders was er sprake van illegale praktijken en bij 7 huurders was er sprake van overlast. De overige huurders (83%) zijn uitgezet vanwege huurschulden.
- Steeds meer corporaties reageren direct op betalingsachterstanden, soms schriftelijk, soms telefonisch en soms door een huisbezoek af te leggen. Niet alle corporaties hebben hierover gegevens aangeleverd. Uit de wel aangeleverde gegevens blijkt dat in bijna de helft van de gevallen waarbij er sprake is van betalingsachterstanden een huisbezoek wordt afgelegd, bij drie kwart wordt gebeld en/of een aanmaning verstuurd.
- In totaal is in 2012 in 143 casussen contact opgenomen met het Meldpunt WoonKans om via die lijn samen te werken/denken over oplossingen bij (dreigende) huisuitzettingen of bij 2e kans huisvesting.

Literatuur

Biesma, S., A. Kruize, B. Bieleman (2012). Evaluatie van opvang naar wonen. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

Kruize, A., J. Snippe, B. Bieleman (2013). Monitor 2013 Veelplegers Twente. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

Kruize, A., B. Bieleman (2013a). Monitor dakloosheid en chronische verslavingsproblematiek Twente 2013. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

Kruize, A., B. Bieleman (2013b). Monitor begeleid wonen en bemoeizorg Twente 2013. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

Kruize, A., B. Bieleman (2013c). Monitor Huisuitzettingen en preventie Twente 2013. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

.

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres

Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:	Kantoor Rotterdam:
St. Jansstraat 2C	Goudsesingel 68
Telefoon 050 - 313 40 52	Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 050 - 312 75 26	Fax 010 - 476 83 76

December 2013

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

TEKST	B. Bieleman, A. Kruize, J. Snippe
OPDRACHTGEVER	Gemeente Enschede
OPMAAK	M. Haaijer
OMSLAG	E. Cusiel
DRUK	Copy-Copy Groningen

ISBN	978 90 8874 170 8
------	-------------------